

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı, Akdeniz Üniversitesi birimlerinde uygulanacak “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projelerinin” (TDP), ilke ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge, Akdeniz Üniversitesinin birimlerinde, en az bir dönem olmak üzere (2+0 Kuramsal + Uygulama ve 2 AKTS), ön lisans programlarında “seçmeli ders statüsünde”, 3 ve/veya 4. yarıyıld; lisans programlarında “zorunlu ders statüsünde”, 5 ve/veya 6. yarıyıld; lisansüstü programlarda, ilgili enstitü kurulu kararı ile -iki dönem olarak planlanmış ise- birbirini izleyen yarı-yıllarda okutulacak “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı I”, “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II” ve “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı” derslerinin yürütülmesinde görevli kişi ve kurulların görev ve sorumluluklarını ve Toplumsal Duyarlılık ve Katkı dersinin uygulama sürecini (işleyişini) kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3- Bu yönerge, “Akdeniz Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, “Akdeniz Üniversitesi Ders İşlemleri, Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi” ve “Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği” ne dayanmaktadır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Akdeniz Üniversitesini,
- b) **Senato:** Üniversite Senatosunu,
- c) **Rektörlük:** Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğünü,
- d) **Birim:** Üniversiteye bağlı Enstitü, Fakülte, Yüksekokul, Konservatuar ve Meslek Yüksekokulunu,
- e) **Bölüm / Anabilim Dalı / Ana Sanat Dalı / Program:** Enstitü, Fakülte, Yüksekokul ve Konservatuarın herhangi bir Bölümü ile Meslek Yüksekokullarının (MYO) herhangi bir Programını,
- f) **Bölüm / Anabilim Dalı / Ana Sanat Dalı / Başkanlığı:** İlgili Bölümün/Programın, Bölüm/Program Başkanlığını
- g) **Bölüm / Program Kurulu:** İlgili Bölümün/Programın, Bölüm/Program Kurulunu,
- h) **TDP:** Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Dersini,
- i) **Koordinatörlük:** Eğitim ve Öğretimde Mükemmellik Araştırma ve Uygulama Merkezi Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğünü,

- j) **Birim TDP Koordinatörü:** Enstitü, Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarındaki TDP Koordinatörlerini,
- k) **Birim TDP Kurulu:** Birim TDP Koordinatörü ile Bölüm/Program TDP Koordinatörlerinden oluşan Kurulu,
- l) **Bölüm / Program TDP Koordinatörleri:** Bölüm/Program TDP Koordinatörlerini,
- m) **Proje Danışmanları:** “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı” ve “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II” dersinden sorumlu, projeyi ve proje gruplarını yöneten/yönlendiren öğretim elemanlarını,
- n) **Proje Asistanları:** Proje danışmanlarının, uygulama alanlarındaki yardımcılarını,
- o) **Proje Grubu:** İlgili kurulların onayından geçmiş bir proje geliştirmiş ya da geliştirilmiş bir projede, “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı” ve “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II” dersi sorumluluğu gereği, yer alan öğrencilerden oluşan uyumlu grubu,
- p) **Proje Sözcüsü:** Proje grubu üyeleri arasında eşgüdümü sağlayan lider öğrenciyi,
- q) **Proje Üyesi:** Proje gruplarından birinde yer alan, projeye ve proje grubuna karşı sorumlu öğrenciyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Projelerin Hedefleri, Amaçları, İlkeleri ve İşleyişi

Projelerin Hedefleri

Madde 5- Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri öğrencilere;

- a) Toplumsal yaşamla ilgili genel/temel bilgi ve beceriler kazandırmayı;
- b) Geleceğe, sosyo-kültürel anlamda yatırım yapmanın gereğini/önemini benimsetmeyi;
- c) Öğrendiklerini yaparak, yaşayarak ve yaşatarak pekiştirmelerini ve geliştirmelerini sağlamayı;
- d) Temel yönetim teknik ve becerilerini geliştirmeyi;
- e) Bir grup/takım içinde, verimli çalışma becerilerini geliştirmeyi;
- f) Vatandaş temel hak ve sorumlulukları hakkında bilinçlendirmeyi;
- g) Toplumsal duyarlılıklarını geliştirmeyi... vb. hedefler.

Ayrıca projelerin bilim, kültür, felsefe, sanat ve sporun sevdirmesi ve topluma sağlıklı yaygınlaştırılmasına katkı sağlaması gibi, toplumsal hedefleri de söz konusudur.

Projelerin Amaçları

Madde 6- Projelerle, öğrencilerin;

- a) Sosyal yaşama, toplumsal duyarlılık ve sorumluluk bilinciyle katılmaları;
- b) Farklı toplumsal ortamlara ilişkin, deneyim kazanmaları; iletişim becerilerini geliştirmeleri;

- c) İçinde yaşadıkları topluma olumlu katkılar yapmanın, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olduğu bilincinin aşılması;
- d) Özgüvenleri gelişmiş, yetkin bireyler olmalarına katkı yapmak... vb. amaçlanmaktadır.

Projelerin, hem “**ihtiyaç grupları**” hem de “**öğrenciler**” açısından amaçları, hedefleri söz konusudur. Projeler, farklı ihtiyaç gruplarının “**bilinç düzeylerinin**” ve “**yaşam kalitelerinin**” yükseltilmesine yöneliktir. Bunun, “**sürekli**” ve “**kalıcı**” olması; “**toplumsal duyarlılık ve sorumluluk bilinci**” ve “**takım ruhu**” anlayışıyla, “**sistemik**” yürütülmesi gerekir.

Projelerin İlkeleri

Madde 7- Projelerle ilgili bütün süreçlerde:

- a) Din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımcılığı yapılamaz;
- b) İnsan Hakları, Çocuk Hakları ve Hayvan Hakları Sözleşmelerine bağlı kalınır;
- c) Bilgi, sevgi ve deneyim paylaşımı esastır;
- d) Herhangi bir kurum veya bireye maddi yardım veya bağış yapılamaz;
- e) Hediye kabul edilmez ve verilmez;
- f) Proje grubu üyeleri eşittir; herhangi bir proje grubu üyesinin ayrıcalığı yoktur;
- g) Hiçbir birey, hiçbir nedenle küçümsenemez, yargılanamaz;
- h) Proje çalışmalarında, kişisel görüş ve değerler empoze edilemez;
- i) Proje çalışmalarında, önyargılı davranılmaz, özel yaşama müdahale edilemez;
- j) Ceza, hiçbir projede, bir eğitim yöntemi olarak kullanılmaz;
- k) Proje çalışmalarında, kişisel ve kurumsal bilgiler, başkaları ile paylaşılmaz;
- l) Proje çalışmaları ve uygulamalarında, tütün ve alkol ürünleri içilemez;
- m) Proje çalışmalarında, ortamın gerektirdiği kılık-kıyafete özen gösterilir;
- n) Proje çalışmaları ve uygulamalarında, iletişime özen gösterilmelidir;
- o) Proje uygulamalarına, mutlaka planlı-programlı ve hazırlıklı gidilir.

Projelerin İşleyişi

Madde 8- Uygulama süreci, iki dönem olarak planlanmış birimlerde, sırasıyla şöyledir:

- a) Bölüm / Program Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörü, Güz yarı-yılında, 5. yarı-yıl öğrencilerini, “**Toplumsal Duyarlılık ve Katkı I**” dersinde, projelerin tekniği, felsefesi ve uygulaması ile ilgili ayrıntılı bilgilendirir.
- b) Gönüllü Öğretim Elemanları, öğrencilerle etkileşim içinde, olgunlaşan proje önerilerini, Güz yarı-yılıının 7. haftasına kadar, Bölüm / Program Başkanlığına, dilekçe ile teklif ederler.
- c) Bölüm / Program Kurulu, teklif edilen projelerin kabul edilip-edilmemesine veya birleştirilmesine karar verir.

Bölüm / Program Kurulu bunun için;

- Teklif edilen projenin, uygulanabilir olup-olmadığı;
- İlgili ihtiyaç grubu için, işlevsel olup-olmadığı;

- Projenin, “uygulayanlar” ve “uygulananlar” açısından, bir risk doğurup doğurmadığı... vb. ölçütleri dikkate alır;
- Kabul edilmeyen projelere, gerekçesi bildirilerek, en çok, bir hafta ek süre verilir.

- d) Belirlenen ya da birleştirilen projeler, Birim yönetim kurulu onayına sunulur.
- e) Birim yönetim kurulu onayını alan projeler, en geç 10. hafta içinde 5. yarı-yıl öğrencilerine duyurulur.
- f) Öğrenciler, 11. hafta içinde, ilgi duydukları projelerin danışmanlarına nihai başvuruda bulunurlar.
- g) Proje grupları 3 kişiden az, 10 kişiden çok olamaz.
- h) Böylelikle projeler, proje danışmanları ve proje grupları (Proje Künyesi) belirlenmiş olur.
- i) Proje danışmanları, 12. hafta içinde, proje grupları ile ilk toplantılarını yaparlar.

Bu toplantıda;

- Seçimle bir “**Proje Sözcüsü**” belirlenir;
 - Her proje üyesi, “**Proje Sözleşmesini**” imzalar;
 - Proje danışmanları projeleriyle ilgili bir “**ön (ilk) eğitim**” verir;
 - Projeye uygun, bir “**Çalışma Takvimi**” oluşturulur;
 - Ön çalışmalar, hazırlıklar için gerekli komisyonlar oluşturulur, iş bölümü yapılır;
 - Gerekli yazışmalar yapılır.
- j) Proje grupları, Güz yarı-yılıının 14. haftasında, proje danışmanları gözetiminde, projenin ayrıntıları üzerinde çalışır, tartışır, projeye ve “**Proje Formuna**” son şeklini verir.
 - k) Proje danışmanları, aynı haftanın son iş gününde, proje formunu ve proje ekibinin (varsa proje asistanı, proje sözcüsü, proje grubu üyeleri ve proje gönüllülerinin) listesini, bilgisayar ortamında, Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörüne iletirler.
 - l) Proje grupları, proje danışmanlarının gözetiminde ve proje sözcülerinin koordinasyonunda yazışmalarını, projenin ön çalışmalarını/hazırlıklarını ve sponsor arayışlarını -en geç- yarı-yıl tatilinde tamamlarlar.
 - m) Bahar yarı-yılında, “**Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II**” dersini alan öğrenciler, otomasyon sisteminde, ilgili proje danışmanının şubesini seçerler.
 - n) Projelerde, diğer sınıf ve bölüm öğrencileri “**gönüllü**” olarak yer alabilirler.
 - o) Proje danışmanları, 6. yarı-yılın (Bahar yarı-yılı) ilk haftasında, proje gruplarına “**son eğitimi**” verip, projeyi “**Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II**” dersi kapsamında uygulamaya koyarlar. Proje üyelerinin toplantılara ve uygulamalara devamlarını, önerilen bilgisayar programlarından da yararlanarak izlerler.
 - p) Proje danışmanları, haftalık periyodik toplantılarla projenin gelişimini izler, gerekli yönlendirmeyi ve motivasyonu sağlarlar.
 - q) Proje sözcüleri, proje üyelerinin katkılarıyla, proje danışmanlarına, projenin işleyişiyle ilgili haftalık “**sözlü rapor**” verirler.
 - s) Proje grupları, uygulamaların 8. haftasında, proje sözcülerinin koordinasyonunda, proje danışmanlarına ayrıntılı bir “**ara rapor**” verirler.

- t) Proje danışmanları, ara raporu da dikkate alarak, bu aşamada bazı önlemler alabilir, yeni düzenlemeler yapabilirler. Gerektiğinde, uygulamalarda bulunurlar.
- u) Proje uygulamaları, en az, iki ay ve otuz (30) saat olmalıdır.
- v) Proje grupları, dönem sonunda **“proje raporu”** ve **“proje sunusu”** hazırlarlar.
- w) Proje grupları, herkese açık bir toplantıda, 10-15 dakikalık sürede, projelerini sunarlar.
- z) Proje danışmanları, **“proje üyelerinin devam durumlarını”, “süreçleri”, “raporları”, “sunumları”, “izlenimlerini”, “beklenen/istenen sonuç ve katkıları”, “iç-dış paydaş değerlendirme formlarını”** ve **“projeye özgü faktörleri”** ...vb. dikkate alarak, her öğrenci için, değerlendirmelerini yapar ve otomasyon sistemine girerler.
- aa) Devamsız ve başarısız öğrenciler, izleyen yıl aynı projede görev alamazlar.
- bb) Projeler, danışmanları (yürütücü) tarafından, AVESİS’e girilir ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkilendirilir. Ayrıca projeler, Birim **“Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğü”** web sayfasında, sistematik olarak yer alır.

Madde 9- Uygulama süreci, bir dönem olarak planlanmış birimlerde, sırasıyla şöyledir:

- a) Bölüm / Program Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörü, **“Toplumsal Duyarlılık ve Katkı (TDP)”** dersinde, projelerin tekniği, felsefesi ve uygulaması ile ilgili ayrıntılı bilgilendirir.
- b) Gönüllü Öğretim Elemanları, öğrencilerle etkileşim içinde, olgunlaşan proje önerilerini, yarı-yılın 4. haftasına kadar, Bölüm / Program Başkanlığına, dilekçe ile teklif ederler.
- c) Bölüm / Program Kurulu, teklif edilen projelerin kabul edilip-edilmemesine veya birleştirilmesine karar verir.

Bölüm / Program Kurulu bunun için;

- Teklif edilen projenin, uygulanabilir olup-olmadığı;
- İlgili ihtiyaç grubu için, işlevsel olup-olmadığı;
- Projenin, “uygulayanlar” ve “uygulananlar” açısından, bir risk doğurup-doğurmadığı... vb. ölçütleri dikkate alır;
- Kabul edilmeyen projelere, gerekçesi bildirilerek, en çok, bir hafta ek süre verilir.
- d) Belirlenen ya da birleştirilen projeler, Birim yönetim kurulu onayına sunulur.
- e) Birim yönetim kurulu onayını alan projeler, en geç 5. hafta içinde, öğrencilere duyurulur.
- f) Proje grupları 3 kişiden az, 10 kişiden çok olamaz.
- g) Böylelikle projeler, proje danışmanları ve proje grupları belirlenmiş olur.
- h) Proje danışmanları, 6. hafta içinde, proje grupları ile ilk toplantılarını yaparlar.

Bu toplantıda;

- Seçimle bir **“Proje Sözcüsü”** belirlenir;
- Her proje üyesi, **“Proje Sözleşmesini”** imzalar;

- Proje danışmanları projeleriyle ilgili bir “**ön (ilk) eğitim**” verir;
 - Projeye uygun, bir “**Çalışma Takvimi**” oluşturulur;
 - Ön çalışmalar, hazırlıklar için gerekli komisyonlar oluşturulur, iş bölümü yapılır;
 - Gerekli yazışmalar yapılır.
- i) Proje grupları, aynı toplantıda, proje danışmanları gözetiminde, projenin ayrıntıları üzerinde çalışır, tartışır, projeye ve “**Proje Formuna**” son şeklini verir.
 - j) Proje danışmanları, aynı haftanın son iş gününde, proje formunu ve proje ekibinin (varsa proje asistanı, proje sözcüsü, proje grubu üyeleri ve proje gönüllülerini) listesini, bilgisayar ortamında, Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörüne iletirler.
 - k) Proje grupları, proje danışmanlarının gözetiminde ve proje sözcülerinin koordinasyonunda yazışmalarını, projenin ön çalışmalarını/hazırlıklarını ve sponsor arayışlarını, 6. Hafta içinde, tamamlarlar.
 - l) Projelerde, diğer sınıf ve bölüm öğrencileri “**gönüllü**” olarak yer alabilirler.
 - m) Proje danışmanları, 7. haftada, proje gruplarına “**son eğitimi**” verip, projeyi uygulamaya koyarlar. Proje üyelerinin toplantılara ve uygulamalara devamlarını, önerilen bilgisayar programlarından da yararlanarak izlerler.
 - n) Proje danışmanları, haftalık periyodik toplantılarla projenin gelişimini izler, gerekli yönlendirmeyi ve motivasyonu sağlarlar.
 - o) Proje sözcüleri, proje üyelerinin katkılarıyla, proje danışmanlarına, projenin işleyişiyle ilgili haftalık “**sözlü rapor**” verirler.
 - q) Proje grupları, uygulamaların 10. haftasında, proje sözcülerinin koordinasyonunda, proje danışmanlarına ayrıntılı bir “**ara rapor**” verirler.
 - r) Proje danışmanları, ara raporu da dikkate alarak, bu aşamada bazı önlemler alabilir, yeni düzenlemeler yapabilirler. Gerektiğinde, uygulamalarda bulunurlar.
 - s) Proje uygulamaları, en az, iki ay ve otuz (30) saat olmalıdır.
 - t) Proje grupları, dönem sonunda “**proje raporu**” ve “**proje sunusu**” hazırlarlar.
 - u) Proje grupları, herkese açık bir toplantıda, 10-15 dakikalık sürede, projelerini sunarlar.
 - x) Proje danışmanları, “**proje üyelerinin devam durumlarını**”, “**süreçleri**”, “**raporları**”, “**sunumları**”, “**izlenimlerini**”, “**beklenen/istenen sonuç ve katkıları**”, “**iç-dış paydaş değerlendirme formlarını**” ve “**projeye özgü faktörleri**” ...vb. dikkate alarak, her öğrenci için, değerlendirmelerini yapar ve otomasyon sistemine girerler.
 - y) Devamsız ve başarısız öğrenciler, izleyen yıl aynı projede görev alamazlar.
 - z) Projeler, danışmanları (yürütücü) tarafından, AVESİS’e girilir ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkilendirilir. Ayrıca projeler, Birim “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğü” web sayfasında, sistematik olarak yer alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Örnek Proje Alanları, Projelerde İş Birliği Yapılabilecek Kurumlar ve Projelerden Beklenen Sonuç ve Katkılar

Örnek Proje Alanları

Madde 10- Örnek bazı proje alanları şunlardır:

- a) Engelli çocuk ve yetişkinlere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- b) Okul çağı dışındaki -sanayilerdeki, kahvehanelerdeki, internet kafelerdeki- gençlere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- c) Sokakta çalışan/çalıştırılan çocuklara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- d) Korunmaya ihtiyacı olan çocuklara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- e) Cezaevindeki mahkûmlara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- f) Yaşlılara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- g) Okul-öncesi çocuklara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- h) Sosyo-ekonomik düzeyi düşük öğrencilere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- i) Sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği projeleri,
- j) Kadınlara/ev kadınlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- k) Kamu kuruluşları ile iş birliği projeleri,
- l) Madde bağımlılarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- m) Çevre sorunlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- n) Sağlık sorunlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- o) Afetzedelere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri... vd.

İş Birliği Yapılabilecek Kurumlar

Madde 11- Projelerde iş birliği yapılabilecek bazı kurumlar şunlardır:

- a) İlgili Bakanlıklar ve bağlı kurumları
- b) Antalya Valiliği ve bağlı kurumları
- c) Kaymakamlıklar ve bağlı kurumları
- d) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı kurumları
- e) Belediyeler ve bağlı kurumları
- f) Antalya İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri
- g) Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve bağlı kurumları
- h) Antalya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve bağlı kurumları
- i) Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri
- j) Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (BATEM)
- k) Sivil Toplum Kuruluşları
- l) Muhtarlıklar... vd.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

Madde 12- Bu yönerge, Senato tarafından onaylandığı tarihte, yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- Bu yönerge hükümlerini, Akdeniz Üniversitesi Rektörü yürütür.